

Etyka społeczna z elementami etyki badań naukowych

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Kulturoznawstwo	Cykl dydaktyczny 2026/2027	
Specjalność -	Kod przedmiotu HKLTS.I4.19148.26	
Jednostka organizacyjna Wydział Humanistyczny	Języki wykładowe polski	
Poziom kształcenia Studia licencjackie I stopnia	Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów Stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty ogólne	
Profil studiów Ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak	
Koordynator przedmiotu	Wacław Branicki	
Prowadzący zajęcia	Wacław Branicki	
Okres Semestr 3	Forma zaliczenia Egzamin	Liczba punktów ECTS 4
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 30 Ćwiczenia audytoryjne: 14	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kursu jest wykształcenie umiejętności etycznej analizy zjawisk społecznych.
C2	Celem kursu jest zapoznanie Studentów z najważniejszymi modelami etycznymi.
C3	Celem kursu jest wykształcenie umiejętności rozwiązywania problemów etycznych przez zastosowanie narzędzi analitycznych.
C4	Celem kursu jest przekazanie wiedzy oraz wykształcenie umiejętności w zakresie zastosowania odpowiednich norm etycznych w badaniach naukowych.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	Zna zasady etycznego prowadzenia badań oraz publikacji ich rezultatów oraz najważniejsze pojęcia z etyki ogólnej, społecznej oraz etyki mediów	KLT1A_W21	Aktywność na zajęciach, Kolokwium, Egzamin
W2	Ma podstawową wiedzę o naukach społecznych i humanistycznych oraz relacjach między nimi a etyką społeczną	KLT1A_W01, KLT1A_W02	Aktywność na zajęciach, Kolokwium, Egzamin
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	Poprawnie stosuje poznaną terminologię z zakresu filozofii i etyki społecznej. Potrafi opisać etyczny wymiar zjawisk społecznych i kulturowych. Potrafi przeprowadzić analizę argumentów i wnioskowań etycznych.	KLT1A_U03	Aktywność na zajęciach, Kolokwium, Egzamin
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	Jest otwarty na krytykę swych argumentów i gotowy je modyfikować w dyskusji	KLT1A_K03	Aktywność na zajęciach

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla modułu zajęć

Głównym celem kursu jest wykształcenie umiejętności przeprowadzania analizy etycznej wybranych zjawisk społecznych i kulturowych.

Nakład pracy studenta

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane aktywności
Wykład	30
Ćwiczenia audytoryjne	14
Przygotowanie do zajęć	25
Samodzielne studiowanie tematyki zajęć	25

Egzamin lub kolokwium zaliczeniowe	2
Dodatkowe godziny kontaktowe	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 101
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 44

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	Początki myśli etycznej w kulturze Zachodu.	W1, W2, U1, K1	Wykład
2.	Etyka Platona.	W1, W2, U1, K1	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
3.	Etyka charakteru.	W1, W2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
4.	Etyka prawa naturalnego.	W1, W2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
5.	Spór o naturę człowieka: T. Hobbes i J. Locke.	U1, K1	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
6.	Deontologia	U1, K1	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
7.	Aksjologia	U1, K1	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
8.	Etyka odpowiedzialności.	U1, K1	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
9.	Etyka zawodowa w badaniach kulturoznawczych.	U1, K1	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne
10.	Podstawy psychologiczne i kontekst społeczny doświadczenia moralnego.	U1, K1	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne

Informacje rozszerzone

Metody i techniki kształcenia :

Metoda problemowa (ang. Problem Based Learning), Dyskusja, Mini wykład, Praca grupowa, Debata oksfordzka, Pytania sokratejskie, Kształcenie zdalne, Studium przypadku (ang. case study), Wykład

Rodzaj zajęć	Metody zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
Wykład	Aktywność na zajęciach, Egzamin	Warunkiem zaliczenia wykładu jest aktywność na zajęciach i pozytywna ocena z egzaminu.
Ćwiczenia audytoryjne	Aktywność na zajęciach, Kolokwium	Warunkami zaliczenia ćwiczeń są: 1. przygotowanie obejmujące znajomość ostatniego wykładu oraz wskazanego artykułu 2. udział w dyskusji 3. oceny pozytywne za sprawozdania pisemne.

Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu

Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest obecność i aktywność na zajęciach. Student jest również zobligowany do zredagowania pisemnego sprawozdania, które podlega ocenie oraz do udziału w debatach. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest zaliczenie z oceną pozytywną części ćwiczeniowej. Egzamin obejmuje zakres materiału przedstawiony na wykładach, ćwiczeniach oraz w literaturze obowiązkowej.

Sposób obliczania oceny końcowej

Ocenę końcową stanowi wynik aktywności na ćwiczeniach - 30% (sprawozdania, udział w debatach) oraz ocena z egzaminu 70% (treść wykładów, ćwiczeń i obowiązkowej literatury).

Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach

Jeżeli Student był nieobecny na więcej niż jednym ćwiczeniu jest zobligowany do przeczytania wskazanego artykułu, napisania sprawozdania i zgłoszenia się na konsultacje w celu odbycia dyskusji.

Wymagania wstępne i dodatkowe

W kursie z etyki społecznej mogą uczestniczyć studenci, którzy zdali egzamin z podstaw filozofii.

Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa

Wykład: Studenci uczestniczą w zajęciach poznając kolejne treści nauczania zgodnie z sylabusem przedmiotu. Studenci mogą na bieżąco zadawać pytania i wyjaśniać wątpliwości. Rejestracja audiowizualna wykładu wymaga zgody prowadzącego. Ćwiczenia audytoryjne: Studenci przystępując do ćwiczeń są zobowiązani do przygotowania się w zakresie wskazanym każdorazowo przez prowadzącego (np. w formie zestawów zadań). Ocena pracy studenta może bazować na wypowiedziach ustnych lub pisemnych w formie kolokwium, co zgodnie z regulaminem studiów AGH przekłada się na ocenę końcową z tej formy zajęć. Każde ćwiczenie są oceniane na podstawie: 1. przygotowania obejmującego znajomość treści ostatniego wykładu 2. wypowiedzi ustnych 2. sprawozdań pisemnych.

Literatura

Obowiązkowa

1. Arystoteles, Etyka nikomachejska, Warszawa 2018.
2. Platon, Gorgiasz, Kęty 1999.
3. W. Stróżewski, Logos, wartość, miłość, Znak, Kraków 2013.
4. T. Czeżowski, Pisma z etyki i teorii wartości, Ossolineum, Wrocław 1989.
5. R. Ingarden, Książeczka o człowieku, WL, Kraków 1998
6. Włodzimierz Galewicz, Moralność i profesjonalizm. Spór o pozycję etyk zawodowych, Kraków 2010.
7. Adrianna Surmiak, Etyka badań jakościowych w praktyce, Warszawa 2022.
8. A. MacIntyre, Krótka historia etyki, Warszawa 1995 lub inne wydanie.
9. Etyczne i prawne granice badań naukowych, W. Galewicz (red.), Kraków 2009.
10. W. Gasparski (red.), Biznes, etyka, odpowiedzialność, Warszawa 2013.
11. J. Teichman, Etyka społeczna, Warszawa 2002.
12. J. Filek, Filozofia jako etyka, Znak, Kraków 2001.
13. J. Jaśtał, Natura cnoty. Problematyka emocji w nearystotelesowskiej etyce cnót, Kraków 2009.
14. Seneka, Listy moralne do Lucyliusza, Warszawa 2010.
15. M. Uliński, Etyka troski i jej pogranicza, Kraków 2012.
16. A. MacIntyre, Dziedzictwo cnoty. Studium z teorii moralności, Warszawa 1996.

Dodatkowa

1. K. Saja, Etyka normatywna. Między konsekwencjalizmem a deontologią, Kraków 2015.
2. J. Brzeziński, B. Chyrowicz, Z. Toeplitz, M. Toeplitz-Winiewska, Etyka zawodu psychologa, Warszawa 2019.
3. Ch. Taylor, Źródła podmiotowości. Narodziny tożsamości nowoczesnej, Warszawa 2001.

Badania i publikacje

Publikacje

1. W. Branicki, Izydora Dąmbska's Ethics and the Culture of Narcissistic Individualism. Polska Myśl Pedagogiczna 9/2 (2023).
2. W. Branicki, Etyka Tadeusza Czeżowskiego wobec kultury nowych mediów, "Polska Myśl Pedagogiczna" nr 7, 2021.
3. W. Branicki, Doświadczenie moralne człowieka w interakcji ze sztuczną inteligencją [w:] I. Trzcińska (red), Człowiek w świecie maszyn, Wyd. AGH 2019.
4. W. Branicki, Etyczne aspekty prywatności w wybranych dyskursach medialnych [w:] Etyka mediów - utopia czy powinność, M. Drożdż (red.), Tarnów 2018.
5. W. Branicki, Doświadczenie moralne w interakcji ze sztuczną inteligencją, [w:] (red.) I. Trzcińska, Kraków 2019.
6. W. Branicki, Etyka Tadeusza Czeżowskiego wobec kultury nowych mediów, Polska Myśl Pedagogiczna nr 7, 2021.
7. W. Branicki, Życie i prawda w świecie cyfrowym, [w:] M. Uliński (red,) Wartości podstawowe w kontekstach współczesnych, Kraków, 2010.
8. W. Branicki, Odpowiedzialność w relacjach zapośredniczonych przez technologię, [w:] Andrzej Baczyński, M. Drożdż (red.), Odpowiedzialność w mediach. Od przypadku do celu, Tarnów, 2012.

Kierunkowe efekty uczenia się

Kod	Treść
KLT1A_K03	Na podstawie analizy nowych problemów samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązania i sięga po opinie ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.
KLT1A_U03	Czyta i interpretuje tekst filozoficzny, socjologiczny, antropologiczny oraz źródła historyczne.
KLT1A_W01	Posiada podstawową wiedzę o obszarach będących przedmiotem badań kulturoznawczych.
KLT1A_W02	Ma podstawową wiedzę o tym, jakie miejsce wśród nauk humanistycznych, społecznych i nauk o sztuce zajmuje kulturoznawstwo oraz potrafi scharakteryzować jego przedmiotową i metodologiczną specyfikę.
KLT1A_W21	Rozumie istotę społeczeństwa informacyjnego i jego kulturowych, ekonomicznych, technologicznych i społecznych uwarunkowań oraz zależności między technologią i zmianami zachodzącymi w społeczeństwie i kulturze.